

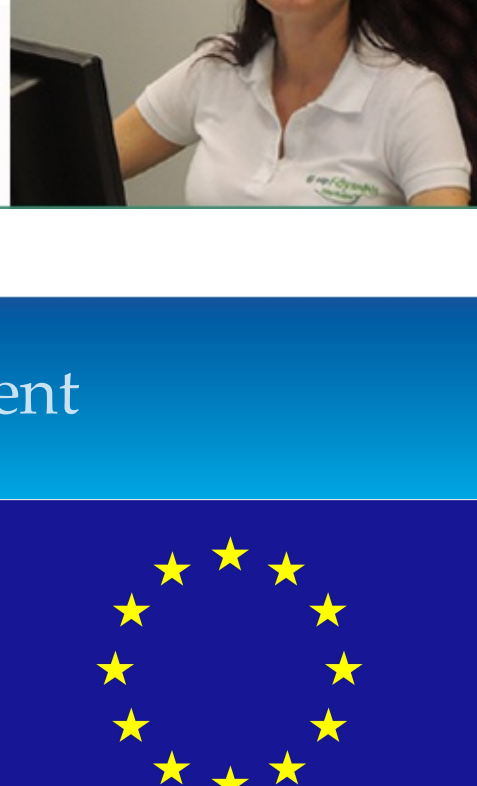
Pénzügyi, gazdasági, gazdálkodási alapok

Az OTP Fáy András Alapítvány távoktatási programja a 12. osztályosok számára

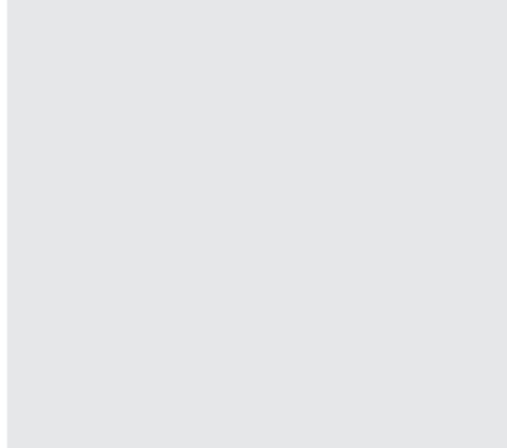
Középiskolások Országos Pénzügyi és Gazdasági Oktatóközpontja

Gyakorlati képzéshez keressék, **keressétek programszervezőnket, Laszky Beátt**
a +36-1/413-0620 telefonszámon.

VI. Az Európai Unió és az Európai Parlament

Ahhoz, hogy az Európai Unió más tagállamaiban munkát tud vállalni, némi ismeretekkel kell rendelkeznie az Unióról, annak kialakulásáról, történetéről, alapvető földrajzi jellemzőiről. Az általad választott más tagországban nagy valószínűséggel akkor tudsz sikeresen részt venni álláspályázaton, ha az adott tagországról, társadalomról hiteles információkkal rendelkezel. Ezek az uniós információk szükségesek ahhoz, hogy a „közös gyökereket” megtaláld.

2

Meghatározás

Az Európai Unió jogállamiságon alapuló közösség. Ez annyit jelent, hogy minden, amit az Unió tesz, a tagállamok saját akaratából és demokratikus úton történő megegyezésük alapján megkötött szerződéseken alapul. A korábban aláírt szerződéseket módosították és felültöltik annak érdekében, hogy lépést tartsanak a társadalmi változásokkal.

Az EU területe – néhány, alább részletezett kivételtől eltekintve – **28 tagállamának területéből tevődik össze**. Földrajzi kiterjedése nem egyezik meg Európáéval, mivel a kontinens egyes részei (például Svájc, Norvégia, Oroszország európai része, és Izland) az unióon kívüli találhatók. A tagállamok egyes területei nem képezik az unió részét, annak ellenére, hogy földrajzilag Európában találhatók. Ilyenek például a két brit koronafüggőség, a Man sziget és a Csatorna-szigetek, valamint a Dániához tartozó Fréer szigetek. Az EU-tag Ciprus közelebb esik Törökországhoz, mint az európai kontinenshez, és gyakran Ázsia részének tekintik. Néhány uniós tagállamhoz tartozó, de Európán kívüli terület szintén nem része az EU-nak (mint Grönland, Aruba, a Holland Antillák, illetve az összes Európa-n kívüli Britek tengerentúli terület). Egyes tengerentúli területek azonban tagjai az Uniónak annak ellenére, hogy nem Európában találhatók (ilyenek az Azori-szigetek, a Kanári-szigetek, Madeira, Lampedusa, Francia Guayana, Guadeloupe, Martinique, Réunion, valamint az Azor és Meililla). Ezenkívül – jóllehet jogilag az EU része – az uniós jog fel van függesztve Észak-Cipruson, amely gyakorlatilag az csak Törökország által elismert Észak-Ciprusi Török Köztársaság ellenőrzése alatt áll.

Az EU földrajza

Az EU területe 4 422 773 km², amelyet mindössze hat ország területe túl felül. Legmagasabb pontja a 4807 méter magas Mont Blanc az Alpokban. Az unió tájépeit, éghajlatát és gazdaságát erősen meghatározza 65 993 km hosszú partvonala, amelyet hosszúságában csak Kanada halad meg. A tagállamoknak 21 nem tagállammal van szárazföldi határa, összesen 12 441 km hosszúságban (csak európai adat), ami az ötödik leghosszabbnak számít a világon.

A Francia Nemzeti Földrajzi Intézet (IGN) szerint az EU földrajzi központja Németországban van. Pontosabban a Hessen tartományban fekvő Main-Kinzig járás, Meerholz nevű településen, (E. sz. 50°10'21", K. h. 9°9'0" pontban van) amely a 259 méter magas Niedermittlau Heiligenkopf nevű kiseb hegy lábánál található.

A II. világháborút követően az európai egység gondolata népszerű volt, mivel sokan a nacionalizmus visszatérésének gátlaként tekintettek rá. Nyugat-Európában az európai népek egyesítésében annak eszközét látták, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetuniónó növekvő befolyásával szemben Európa viszszerjeheti nemzetközi szerepét.

Az EU jelképei

Európai Unió – Zászló

Az Európai Unió zászlaja kék háttérren tizenkét aranycsillagból áll. A kört alkotó 12 csillag jelképezi a tökéletességet, teljességet és egységet eszményként.

Bár a zászlót leginkább az Európai Unióval hozzák összefüggésbe, eredetileg az Európa Tanács használta, és egész Európa jelképeként tartották, nem csak az Uniónak vagy a Tanácsnak. 1986-ban kezdtek használni az Európai zászlót az Európai Községek jelképeként, és ebben az éven írták alá az Egységes Európai Okmányt. Az EU jelmondata: „Egység a sokféleségben”

Az Európai Himnusz

A dallam Ludwig von Beethoven 1823-ban komponált IX. szimfóniájából származik. Ha európai himnusként csendül fel, szöveg nélkül adják elő. Az EU himnusa nem csupán az Európai Unió, hanem a tágabb értelemben vett Európa himnusza is.

A szimfónia utolsó tételében Friedrich von Schiller 1785-ös versze, az Örömdáit zenésítette meg Beethoven. A vers Schiller idealista látomását fejezi ki az emberek között kialakuló testvérségről – s e látomást Beethoven is osztotta.

1972-ben az Európa Tanács (amelynek nevéhez köthető az európai zászló megalkotása is) himnuszának fogadta el Beethoven Örömdáitát. A híres karmester, Herbert von Karajan kért fel, hogy írjon három hangszerez kísérlet – zongorára, fúvós hangszerekre és szimfonikus zenekarra. Szavak nélkül, a zene egyetemes nyelven, e himnusz az Európában hírületet szabadság, béke és szolidaritás ideáljait fejezi ki.

1985-ben az Európai unió állam- és kormányfói az Európai Unió hivatalos himnuszának fogadták el. Céja nem az, hogy átvegye a tagországok nemzeti himnuszának helyét, hanem az, hogy megünnepelje a tagországok által osztott közös értékeket és egységüket a sokszínűségben.

Az Európai Unió története röviden

1. Schuman-nyilatkozat

1950. május 9-én Robert Schuman előterjesztette Európa újjászervezésére vonatkozó javaslatát, mely elegendőhöz feltételt volt a békés kapcsolatok fenntartásának. Ezt a „Schuman-nyilatkozat” néven ismert javaslatot tekintjük a mai Európai Unió megszületéséhez vezető első lépésnek.

A Szerződések alapján az intézmények törvényeket fogadhatnak el, amelyeket a tagállamok hajtanak végre. Az EU-jogszabályok teljes szövege megtalálható az Eur-Lex honlapon, az európai uniós joganyag internetes oldalán.

Május 9. mára európai szimbólummá vált (Európa Nap), amely az EU zászlójához, himnuszához és az egységes valutához (az euró) hasonlóan az EU politikai egységét jelképezi. Az Európa Nap alkalmából olyan rendezvényeket és fesztiválokat tartanak, melyek Európát közelebb viszik a polgárokhoz, az a Unió népeit pedig egyesítik.

2. Párizsi szerződés – Az Európai S zén- és Acélközösség (ESZAK) megalakulása

A ESZAK létrehozásáról szóló szerződést 1951. április 18-án írták alá Párizsban, amelyre visszafogott céljaiakkal addig állami irányítástú szén- és acélpárhuzamos közös irányítás alá (rendelése) mellett Európa egyesítésének első lépésként tekintettek. Aláírói: Belgium, Franciaország, Hollandia, Luxemburg, Nyugat-Németország, Olaszország voltak.

A Közöség kezdeményezői és támogatói között volt Jean Monnet, Robert Schuman, Paul Henri Spaak és Alcide de Gasperi. A szerződés 1952. július 23-án lépett hatályba és 2002. július 23-án járt le.

3. A Római Szerződés

A Római Szerződés, azaz az Európai Gazdasági Közösséget (EGK) létrehozó szerződést 1957. március 25-én Rómában írták alá, 1958. január 1-jén lépett hatályba. Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) létrehozásáról szóló szerződést ugyanakkor írták alá, mint az előző, így e kettőt együttesen Római Szerződések néven említik.

4. Egysítlési szerződés

1965-ben elfogadták az Egysítlési Szerződést, amely 1967 júliusában összevonta az ESZAK, az EGK és az Euratom addig párhuzamosan működő intézményeit, s amelyeket együtt az Európai Községek névvel illeltek. Viszont a Szerződéssel csak az intézményeket vonták össze, önálló jogalkotásiukat a szervezetek megőrizték.

5. Európai Egységes Okmány

Az Európai Egységes Okmány (EEO), melyet Luxembourgban és Hágában írtak alá, 1987. július 1-jén lépett hatályba, a belső piac megteremtéséhez szükséges módosításokat biztosította.

6. Maastrichti Szerződés – Az Európai Unió

Az Európai Unióról szóló szerződés, amelyet 1992. február 7-én írtak alá Maastichtban, 1993. november 1-jén lépett hatályba. A Maastichti Szerződés nyomán az Európai Gazdasági Közösség elnevezés „Európai Közösség”-re változott.

A Maastichti Szerződés új együttműködési formákat is bevezetett a tagállamok kormányai között, például a védelmi politika, illetve a bel- és igazságszűgy területén. Azáltal, hogy a Maastichti Szerződés a már létező „Közösség” rendszert kibővítette ezzel a kormányközi együttműködéssel, egy új, hárompilléres szerkezet jött létre, ami magában foglalja a politikai és gazdasági együttműködést is. Ez az Európai Unió (EU).

7. Amszterdami Szerződés

Az Amszterdami Szerződést 1997. október 2-án írták alá, és 1999. május 1-jén lépett hatályba. Módosította és átszámolta az EU - és az EK-szerződést. Csatlolták hozzá az EU-szerződés és az EK-szerződés egységes szerkezetbe foglalt változatait. Az Amszterdami Szerződés átszámolta az Európai Unióról szóló szerződést.

8. Nizzai Szerződés

A Nizzai Szerződést, 2001. február 26-án írták alá, és 2003. február 1-jén lépett hatályba. Főként az intézmények reformjával foglalkozott, hogy az Unió a bővítés után 25 tagállammal is hatékonyan tudjon működni. A Nizzai Szerződés, a korábbi Szerződés az Európai unióról, valamint az Európai Községet létrehozó Szerződés (EK-szerződés) egyetlen, egységes szerkezetbe foglalt változatban egyesült.

9. Lisszaboni szerződés

2007. év decemberében az európai vezetők aláírták a Lisszaboni Szerződést, amely a francia és holland választók szavazatain elbukott Európai Alkotmányt volt hivatott felváltani. A szerződés sorsa bizonytalanmá vált a 2008 júniusi ír népszavazási kudarc után, de a 2009. október 2-ki megismételt szavazása a választók kétharmada támogatta a szerződést, és miután utolsóként Csehország is ratifikálta, elhárultak az akadályok az életbe lépése elől.

A keleti bővítések

A vasfüggöny lebontása lehetővé tette az unió keleti irányú bővítését. 1990-ben, a vasfüggöny lebontása után a korábbi Kelet-Németország a Községek felé kezdte venni sorsa alakulását, és tagjelöltként állt teljesítendő koppenhágai kritériumokat. Az Európai Unió hivatalosan a Maastichti Szerződés 1993. november 1-jén hatályba lépésével jött létre.

1995-ben Ausztria, Svédország és Finnország csatlakoztak az újonnan létrehozott unióhoz. **2002-ben** 12 tagállam a nemzeti fizetőeszközöket leváltotta az euró, azóta az euró-zóna 17 országra bővült, legutóbb Észtország 2011. január 1-jén csatlakozásával.

2004-ben került sor az unió történetének eddigi legnagyobb bővítésére, amikor Málta, Ciprus, Szlovénia, Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Csehország, Szlovákia és Magyarország csatlakoztak az unióhoz.

2007. január 1-jén Románia és Bulgária, **2013. július 1-jén** pedig Horvátország lettek az unió legújabb tagjai.

Az Unió által elfogadott értékek

Minden ország, amely demokratikus úton dönt az Európai Unióhoz történő csatlakozásról, elfogadja annak alapvető, a békét és a szolidaritást hirdető értékeit.

Ezek az értékek szabnak irányt a gazdasági és társadalmi fejlődésnek, mely a környezet-velandere – és a régiókra vonatkozó kérdéseket is szem előtt tartva – a polgárok számára megfelelő életminőség biztosít.

Olyan Európát akarunk építeni, amely tiszteletben tartja az ott élő valamennyi nép szabadságát és identitását. Európa csak a népeit egyetemes tudja saját kezébe venni sorsa alakulását, és pozitív szerepet játszani a világban. Az Európai Unió polgárai szolgáltatásban áll. Miközben az európai polgárok megtartják saját jellegzetes értékeiket, hagyományaikait és nyelveiket, fontos, hogy otthonosan érezzék magukat az „európai hazában”.

Nyelvek az EU-ban

Az unióban hasonló számos nyelv és nyelvjárás közül 23 hivatalos és munkanyelv. Ezek a következők: angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, ír, lengyel, lett, litván, magyar, málta, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén.

A legfontosabb dokumentumokat, például a jogszabályokat minden nyelvre lefordítják. Az Európai Parlament dokumentumait és plenáris üléseit is minden nyelvre lefordítják. Más intézmények csak néhány nyelvet használnak belső munkanyelveként. A nyelvpolitika a tagállamok hatásköré, de az uniós intézmények támogatják más nyelvek megtanulását.

Az Európai Unió Tanácsa

Az Európai Unió Tanácsa – melyet korábban Miniszterek Tanácsának hívtak – a Parlamenttel osztózik a törvénykezés és a politikákkal kapcsolatos döntéshozatali feladatokban. Eelsősorban a Tanács felelős mindazon lépésekről, amit az EU a közös kül- és biztonságpolitika területén, illetve az igazsággal és szabadsággal kapcsolatos ügyekben tesz.

A Tanács az EU-országok nemzeti kormányainak minisztereiből áll. Az üléseken az éppen szóban forgó témákról felelős miniszterek vesznek részt.

A Tanácsban minden ország adott számú szavazattal rendelkezik. A tagállamok kormányfői, illetve minisztereineköi lehet legfeljebb négy alkalommal üléseznek, mint Európai Tanács. A csúcstalálkozón az EU politikájának minden területét átvizsgálják.

Az Európai Bizottság: a közös ügy érdekében

Az Európai Bizottság Európának, mint egységes egésznek az érdekeit képviseli a vonatkozó. A Bizottság független a nemzeti kormányoktól. Új európai jogszabályokra vonatkozó javaslattervezeteket készít, melyeket az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak nyújt be. A Bizottság végrehajtásának napi menetét és az EU-alapok szétosztását irányítja. Figyelemmel kíséri továbbá az európai szerződések és törvények betartását.

A szabálysértők ellen felvehet, és szükség esetén a Bíróságnál pert is indíthat ellenük. Bizottság testülete 27 nőből és férfiből áll: minden EU-ország egy bíznalt delegál. Munkájukat mintegy 24 000 tisztviselő segíti, többségük B rüsszelben dolgozik.

A Bizottság elnökét az EU-kormányok választják az Európai Parlament hozzájárulásával. A többi biztost – a leendő elnökkel történő egyeztetés után – nemzeti kormányai a Parlament jóváhagyásával nevezik ki.

A biztosok nem hazájuk kormányát képviselik, hanem mindegyikük az EU-politikáit az adott területért hűszek. A Bizottság elnökét és a tagokat öt évre időszakra nevezik ki, mely egybeesik azzal a periódussal, amelyre az Európai Parlament választják.

A Bíróság: a törvényesség felügyelete

Az Európai Községek Bíróságának feladata biztosítani, hogy az EU jogszabályokat a tagállamok azonos értelmezzék és alkalmazzák, s ily módon a törvények mindenkre egyformán vonatkozzanak.

A számvesszők: értéket a pénzünkért

A Számvesszők ellenőrzik, hogy az EU az adófizetőkől származó bevételeket jogszerűen, gazdaságosan használta-e fel, és a megfelelő célra fordította-e.

A luxemburgi székhelyű számvesszőknek joga van bármely, a közösségi alapokból részesülő szervezet, szerv vagy vállalkozás könyvelését átvizsgálni.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság: a civil társadalom érdekképviselő

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság széleskörű érdekek képviselő munkáltatóktól a szakszervezetekig, a fogyasztóktól a természetvédőkig.

A Bizottság olyan tanácsadó szerv, mely a foglalkoztatás, a szociális juttatások, a szakképzés és egyéb területeken javasolt EU-döntéseket véleményezi.

A régiók Bizottsága: a helyi érdekek képviselő

A Régiók Bizottságához azokkal a soron következő EU-határozatokkal kapcsolatban fordulnak tanácsadásért, melyek közvetlen hatást gyakorolnak a szállítás, az egészségügy, a foglalkoztatás vagy az oktatás területén a helyi és regionális szintekre. 317 tagja többnyire regionális kormányzatok vezetői vagy városok polgármesterei közül kerülnek ki.

Az Európai Központi Bank: stabil valuta

A frankfurti központtal működő Központi Bank feladata az euró kezelése, például a kamatok megállapítása. Elsődleges célja, hogy biztosítsa az ártábilbilitást, ezáltal megvédje az európai gazdaságot az inflációtól. A Bank a kormányoktól és más szervektől függetlenül hozza meg döntéseit.

Az Európai Befektetési Bank: kezdi kez

A bank az európai érdekeket érintő, főként a kevéssé jómódú régiók megsegítésére létrehozott projektekhez nyújt kölcsönöket. Olyan infrastrukturális projekteket finanszíroz, mint például vasúti vagy közúti összeköttetések, repterek, vagy a környezetvédelmet érintő támogatási rendszerek kialakítása.

Hitelekért állnak ki kisvállalkozások (KKV) befektetéséhez. A luxemburgi székhelyű banknál a tagjelölt államok és a fejlődő országok számára a biztosított a hitelfelvételi lehetőség. Mivel az EU-kormányzatok tulajdonát képezi, a bank emelheti tőkét, és kedvező kamatok mellett nyújtja hitelt.

Az Európai Parlament: szervezeti felépítés és működés

Az Európai Parlament szervezeti felépítése és működése tekintetében eljárás szabályzata az irányadó. A Parlament tevékenységét az irányító testületek, bizottságok, küldöttségek és a képviselőcsoportok irányítják. Összetétele a Szerződések felhatalmazatát és a bővítéseket követően rendszerint megváltozik.

Szervezeti felépítés

A. Irányító testületek

Az Európai Parlament irányító testületeit az Elnökség (az elnök és 14 alelnök), az Elnökök Értekezlete (az elnök és a képviselőcsoportok elnökei), a tagok adminisztratív és pénzügyieit felelős hat (2008 júliusát követően öt) questor, a Bizottsági Elnökök Értekezlete, illetve a Küldöttségi Elnökök Értekezlete alkotja. Az elnök, az alelnökök és a questorok megbízatása két és fél évre szól.

B. Bizottságok és küldöttségek

A tagokat 20 bizottságba, 2 albizottságba, parlamentközi küldöttségekbe, illetve parlamenti vegyes bizottságokba delegálják. Ezen kívül létezik még az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS) és az Európai Unió között létrejött megállapodás értelmében létrehozott vegyes parlamenti közgyűlés.

Mindegyik bizottság és küldöttség saját „elnökséget” választ, amely egy elnökből és négy (2009 júliust követően három) alelnökből áll.

C. Képviselőcsoportok

A képviselők nem nemzeti küldöttségekben, hanem politikai hovatartozásuktól függően transznacionális képviselőcsoportokban foglalnak helyet. Az eljárás szabályzat értelmében egy adott képviselőcsoport legalább a tagállamok egyötödéből megválasztott képviselőköl áll. Bulgária és Románia csatlakozását követően egy képviselőcsoport létrehozásához legalább hat tagállamból legalább húsz képviselőre lesz szükség. A képviselőcsoportok rendszeresen üléseznek a parlamenti ülést megelőző, valamint az az alatti héten, továbbá szemináriumokat tartanak a közösségi tevékenységük fő elveinek meghatározása érdekében. Több politikai csoportosulás európai szintű politikai párttá alakul, mint például az Európai Néppárt, az Európai Szocialisták Pártja, az Európai Zöldek Pártja, illetve az Európai Liberális Demokraták és Reform Párt. Az említett pártok az Európai Parlamentben működő megfelelő képviselőcsoportokkal szoros együttműködésben fejtik ki tevékenységüket.

D. Európai szintű politikai pártok

Az EK-Szerződésnek a Maastichti Szerződéssel bevezetett 191. cikke kimondja, hogy az európai szintű politikai pártok jelentős szerepet játszanak az európaiság-tudat kialakulásában és az uniós polgárok politikai akaratának kinyilvánításában.

Az Európai Parlament a politikai pártok további sikeres működését biztosító feltételek megteremtését javasolja, ideértve a keretjogszabályok elfogadását.

A Nizzai Szerződés 191. cikket olyan joggalappal egészítette ki, amely az együtt döntési eljárásn keresztül lehetővé tette az európai szintű politikai pártok alakománnyának, valamint főképpen a pártok finanszírozására vonatkozó előírásoknak az elfogadását.

A rendelet (2004/2003/EK) 2004. évi hatálybalépése óta több új politikai párt is alakult, így számuk 10-re nőtt.

Működés

Az EK-Szerződés értelmében az Európai Parlament függetlenül szervezi működését. Tagjai szavazatainak többségével elfogadja eljárás szabályzatát (az EK-Szerződés 199. cikke).

Amennyiben az EK-Szerződés másként nem rendelkezik, az Európai Parlament a leadott szavazatok abszolút többségével hoz határozatot (98. cikk). További az Európai Parlament határoz az ülések naprendjéről, amely főként a parlamenti bizottságok működésének elfogadásából, a Bizottsághoz és a Tanácsához intézett kérdésekből, egy adott kérdés vagy sürgős ügy megvitatásából, valamint az Elnökség állásfoglalásából áll. A plenáris ülések nyilvánosak.

Székhely és a tevékenység helye

1981. július 7-től az Európai Parlament több állásfoglalást is elfogadott a székhelyre vonatkozóan, amelyben felhívja a tagállamokat, hogy legyenek elegend a európai intézményeknek vállalt abbeli kötelezettségüknek, hogy egységes székhelyet biztosítsanak az európai intézményeknek. Mivel a tagállamok részéről nem érkezett válasz, további határozatok váltak szükségessé az Európai Parlament szervezeti felépítését és tevékenységi helyét illetően (Luxembourg, Strasbourg és Brüsszel).

Az Európai Tanács 1992. december 11–12-i Edinburgh-i ülésén az Európai Parlament kormányai megegyezéssel jutottak az uniós intézmények székhelyeit illetően, miszerint:

- az Európai Parlament székhelye Strasbourgban lenne, ahol a 12 havi ülést, valamint a külsőleg ülést tartanak
- a plenáris ülésekre B rüsszelben kerülne sor
- a parlamenti bizottságok B rüsszelben üléseznek
- az Európai Parlament titkársága és osztályai Luxembourgban maradnának

Az EU és a pénz

Az EU költségvetését többek között az egyes tagállamok bruttó nemzeti termékének bizonyos hányadából finanszírozzák. Ezeket a forrásokat különféle bevételcsoportokra fordítják, például a szegényebb régiók detszínvonalának növelésére vagy az élelmiszer-biztonságra. A legtöbb uniós ország közös valutája az euró.

Az EU jövedelme / bevétel forrásai

Az EU bevételét különféle forrásokból származik. Nem pusztán a tagállami hozzájárulásoktól függ, hanem az Uniónak saját forrásai is vannak, mégpedig az Unión kívülről érkező termékekre kivetett importvámok, továbbá az egyes országok által kivetett hozzájárulások-adó bizonyos hánada.

Az EU különféle bevételi forrásokkal rendelkezik, amelyeket saját működésére és tevékenységére fordíthat, és ezek biztosítják, hogy célkitűzéseinek megfelelően képes legyen a régiók és a fejlődő vidéki térségek közötti gazdasági egyenlőtlenségek mérséklésére. Az EU nevében a tagállamok gyűjtik össze a bevételeket.

A három fő jövedelemforrás a következő:

- **Valamennyi ország bruttó nemzeti jövedelmének 0,73%-a**, ami az EU költségvetésének kétharmada. Az egyes uniós tagállamok hozzájárulásának a mértékét alapvetően a szolidaritás és a fizetőképesség elvét figyelembe véve számították ki. Ha ez azonban túlzott terhet rő egyes országokra, kiigazításra kerülhet a sor.
- Az úgynevezett hagyományos **saját források**, vagyis az Unión kívülről érkező termékekre kivetett importvámok.
- Az egyes uniós országok **harmonizált hozzáadottérték-adójából (hűa) származó jövedelem** bizonyos hányada.

Az EU további bevételi forrása az uniós alkalmazottak béré után fizetett adó, a harmadik országok részéről bizonyos uniós programokhoz való hozzájárulásokból fizetett összegek, illetve az uniós szabályokat megsértő vállalkozások által fizetett pénzbírság.

Az EU kiadásai

Az EU költségvetéséből számtalan tevékenységet finanszíroz, a vidékfejlesztésen és a környezetvédelmen át a külső határok védelméig és az emberi jogok előmozdításáig.

A Bizottság, a Tanács és a Parlament egyaránt részt vesz a költségvetés összeegnek és elosztási módjának a meghatározásában. A pénzt ténylegesen azonban a Bizottság és az uniós tagállamok költik el.

A költségvetés megtervezése

A költségvetésről a Bizottság, a Tanács és a Parlament közösen dönt. A Bizottság megvitatás céljából költségvetés-tervezetet nyújt be a Tanácsnak és a Parlamentnek. A két uniós intézmény módosíthatja a tervezetet, egyet nem értesen pedig megalkotásához megoldást igényelnek kidolgozni.

Az egyes éves költségvetések hosszabb távú költségvetési terv, az úgynevezett pénzügyi keret részei. Ez a keret hét évre szól, és a jelenlegi a 2007 és 2013 közötti időszakra öleli fel. A pénzügyi keret lehetővé teszi, hogy az EU ténylegesen több évre előre megtervezze költségvetési programját.

Az uniós források kezelése

A költségvetés elosztásáért végső soron a Bizottság felel. Az uniós források 76%-ával azonban az uniós tagállamok gazdálkodnak.

Támogatás jogosulatlan igénybevétele vagy csalás esetén a Európai Csalás Elleni Hivatallal és az uniós tagállamokkal együttműködésben visszatéríteti a pénzt.

Az átláthatóság érdekében a Bizottság nyilvánosságra hozza az uniós finanszírozás kedvezményezettjeire vonatkozó információkat.